Ч. 108 Недѣля 16 (28) мая 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Делеґаціѣ.

(Перше повне засѣданє Делеґаціѣ австрійскои).

Сего року зôбрали ся спôльнѣ Делеґаціѣ у Вѣдни, а перше засѣданє вôдбуло ся дня 25 с. м. Въ складъ ихъ входять зъ Галичины тй пп. Хшановскій, Клюцкій, Мандычевскій, Поповскій, Щепановскій и ґр. Водзицкій, а зъ Палаты панôвъ: ґр. Стан. Бадені и дръ Юл. Дунаєвскій.

Засѣданє вôдкрывъ найстаршій вѣкомъ п. Нішельвіцеръ, почôмъ президентомъ выбрано кн. Альфреда Віндішґреца а єго заступникомъ п. Яворского.

Головнѣйшѣ числа зъ прелімінаря, предложеного ґр. Кальнокимъ подали мы вчера.

Приступлено до выбору комісіѣ буджетовои зъ 21 членôвъ. Зъ Поляковъ выбранѣ до сеи комісіѣ: пп. Бадені, Яворскій, Хшановскій и Поповскій. — До комісіѣ сеи не вôйшовъ нѣ одинъ молодоческій делеґатъ. Се було причиною до выступленя молодо-Чеховъ зъ острою критикою выборôвъ и до пôднесеня закидôвъ та притикôвъ.

По оголошеню результату выборôвъ забравъ голосъ дръ Герольдъ и промовивъ: Вôдъ коли представителѣ ческого королѣвства, ческои народности засѣдають въ тôй Делеґаціи лучило ся першій разъ, що нѣкого зъ нихъ не выбрано до комісіѣ буджетовои. Мушу зазначити въ имени моихъ товаришѣвъ, що се провокація народу ческого. Мы выведемо высновокъ зъ такого нечуваного поступованя супротивъ насъ и зможемо показати Делеґаціи, якъ дивимо ся на таке поступованє, але мабуть не буде вамъ приємно приняти на себе одвѣчальнôсть за наслѣдки, якѣ выйдуть зъ нашои акціѣ.

Дел. Пленеръ вôдповѣвъ, що поминенє Чеховъ наступило пôсля умовы всѣхъ сторонництвъ. Мы хотѣли сконстатувати, — говоривъ Пленеръ — що супротивъ сторонництва, котре на послѣднôмъ засѣданю ческого сойму переступило границѣ парляментарного ладу и приличности, не гадаємо на будуче мати нѣякихъ взглядôвъ и не хочемо мати нѣякого контакту зъ такимъ сторонництвомъ. Заявляємо, що нѣодинъ зъ чотирохъ молодоческихъ делеґатôвъ не буде выбраный до нѣякои комісіѣ.

П. Массарикъ высказавъ свôй жаль зъ причины ужитя такого способу вôдплаты и протестувавъ противъ такого поступованя. То, що въ ческôмъ соймѣ склало ся — казавъ Массарикъ — було наслѣдкомъ необачного и нельояльного поступованя маршалка краєвого.

Дръ Герольдъ пытає Міністровъ справъ заграничныхъ и войны, чи годять ся на засады, выголошенѣ такъ отверто дромъ Пленеромъ? Вôдтакъ протестувавъ противъ высказу дра Пленера. Представителѣ народу ческого вôдповѣдять передъ народомъ за своє поведенє въ соймѣ. Молодочехôвъ систематично приневолювано до такого поведеня, провоковано до того. Заява дра Пленера вôдбѣєсь гомономъ въ Чехіи, а наслѣдкôвъ того не можна на разѣ оцѣнити.

Дръ Пацакъ ганивъ тонъ, въ якôмъ высказано ся о народѣ ческôмъ. Говорено тутъ про молодо-ческе сторонництво — а знаєте, що се за сторонництво? Мы чотири делеґаты репрезентуємо нарôдъ, котрый проливавъ кровь и носивъ жертвы матеріяльнѣ за монархію. Чи може сынъ такого народу прислухуватись зъ зимною кровію, коли п. Пленеръ говорить, що зъ народомъ ческимъ не хоче мати бôльше нѣякои роботы? Мы, а нѣхто иншій, репрезентуємо нарôдъ ческій, котрый не дасть ся обиджати такому Пленерови. Мы промовимо до него такъ, що на будуче вôдôйде єму охота вôдзыватись въ сей способъ о насъ. Знаємо теперь, що дръ Пленеръ хоче насъ зтероризувати.

Дел. Пленеръ ще разъ накинувъ ся на Молодочехôвъ и пôдпѣсъ, що Молодочехи не суть представителями ческого народу.

Дел. Деймъ взявъ въ оборону маршалка ческого сойму и сказавъ, що заявленю маршалка по ґазетахъ треба бôльше вѣрити єму анѣжь Молодочехамъ.

На тôмъ полагоджено сей немилый спôръ и засѣданє замкнено. Нинѣ въ суботу о год. 1 по пол. принимає Є. Вел. Цѣсарь Делеґацію австрійску на торжественнôй авдієнціи.

Переглядъ політичный.

Делеґація угорска зôбрала ся на перше засѣданє дня 25 с. м. Президентомъ выбраный ґр. Алядаръ Андраші. Въ привѣтнôй мовѣ сказавъ вôнъ: Все складає ся такъ, що миръ на теперь и на недалеку будучнôсть певный. Въ интересѣ удержаня тыхъ вôдносинъ треба згодити ся зô значными выдатками на цѣли войсковѣ. Вказавъ на Нѣмеччину, де мимо всякихъ перепонъ дбають о удержанє силы оружнои. Президентъ закôнчивъ свою

7)

На далекôй пôвночи.

IV.

Зъ Трондгієму попри Нордляндъ и Льофоты. — Житє на корабли. — Торґаттенъ и Сивъ Систре. Ловля оселедцѣвъ. Ярмарокъ въ Диннасо.— Въѣздъ до Льофотôвъ. Рыболовля въ Льофотахъ. — Тримзе и єго початокъ.— Ляпонцѣ, ихъ способъ житя, характеръ и интеліґенція.

(Дальше).*)

Торґаттенъ, до котрого нашъ корабель причаливъ, то невеличкій островець, напротивъ нордляндского побережа. Зъ далека выглядає вôнъ нѣбы якъ якійсь великій круглый капелюхъ зъ широкими крысами, плываючій по водѣ, и вôдъ того пôшла єго назва. Серединою черезъ тôй островъ переходить вôдъ пôвнôчного всходу на полудневый захôдъ довга печера и островъ выглядає зъ далека дѣйстно такъ, якъ колибъ хто черезъ вершокъ капелюха перестрѣливъ дѣру. Отъ тутъ выйшли мы зъ корабля на островъ и пустили ся на вершокъ горы, 800 стôпъ высокои, ажъ до того мѣстця, де входить ся до печеры, черезъ котру треба було ити на другій конець двѣста крокôвъ. При сподѣ сеи горы лежить тôй селяньскій хуторець, про котрый була повысше згадка. Про печеру на Торґаттенъ розказують собѣ тамошнѣ люде таку казку: Колись, кажуть, жила тутъ прекрасна велитъ-дѣвчина, зъ котрою хотѣвъ женити ся велитъ, що бувъ пôвъ чоловѣка а пôвъ коня. Велитъ-дѣвчина не приймила єго сватôвъ, а вôнъ такъ за то на ню розлютивъ ся, що хотѣвъ єѣ убити и кинувъ за нею списою; списа замѣсть въ дѣвчину поцѣлила въ гору и выбила въ нѣй ту печеру. Але й велита постигла сумна доля: вôнъ закаменѣвъ и лежить теперь на островѣ Гестманди. Гестманди значить дословно „конь-чоловѣкъ". Єсть то невеличкій островъ, що лежить саме на пôвнôчнôмъ крузѣ бѣгуновôмъ. И дѣйстно, коли дивити ся зъ далека на сей островъ, то видко на нѣмъ величезну скалу, котрои передна часть выглядає нѣбы якъ чоловѣкъ, а задна якъ кôнь. Єсть тутъ ще оденъ малый островець, котрый выглядає нѣбы якъ спочиваючій левъ.

Пôзнымъ вечеромъ приѣхали мы до „Семи сестеръ". Єсть то островъ на три тысячѣ стôпъ довгій и выглядає зъ далека пречудно. При сподѣ горы єсть кôлька осель, передовсѣмъ же мѣсточко Альстадгаґъ, де зъ початкомъ минувшого столѣтя живъ норвеґскій поетъ Петро Дасъ, що бувъ тутъ протестантскимъ священикомъ. Въ грудни и сѣчни увихають ся на водахъ коло сего острова тысячѣ людей, що ловлять міліонами оселедцѣвъ. Оселедець то мабуть найцѣкавѣйша рыба, бо нема, бачу, не то въ цѣлôй Европѣ але й въ цѣлôмъ цивілізованôмъ свѣтѣ чоловѣка, котрый бы єѣ не знавъ, котрый бы єѣ бодай разъ въ житю не ѣвъ. А мимо того такъ мало знає ся про сю рыбу, якъ и де она жиє, якъ єѣ ловлять, справляють, солять, пакують до бочокъ и розсылають по всѣмъ свѣтѣ; тожь думаємо, що не вôдъ рѣчи буде, дещо про то все тутъ розказати.

Оселедець жиє въ пôвнôчнôй части Атлянтійского океана вôдъ побережа Америки ажь до побережа Европы. Давнѣйше думали люде, що оселедцѣ жиють въ Ледоватôмъ мори на пôвночи и зъ вôдтамъ пôдчасъ терла пускають ся великими роями на полудне. Показало ся, що то не такъ; оселедцѣ не вандрують водою зъ пôвночи на полудне, лишь жиють глубоко въ мори тамъ, де появляють ся, або недалеко вôдъ того мѣстця, а пôдчасъ терла пôдходять на верхъ воды и близько до береґôвъ въ такôй масѣ, що ажь корабль ледви можуть по нихъ пересунути ся, а лодками таки ажь пôдкидають. Найбôльша маса оселедцѣвъ появлє ся коло норвеґского острова Гіттеренъ недалеко трондгіємского фиорду — попри сей островъ плыли мы, коли вже вертали зъ пôвночи — а вôдтакъ, якъ вже сказано, и коло нордляндского побережа, головно коло острова „Семи сестеръ". Ось якъ описує Леверкусъ-Леверкусенъ такій рôй оселедцѣвъ, черезъ котрый прийшлось єму одного разу переплывати лодкою коло острова

*) Въ послѣднôмъ фейлетонѣ стало ся кôлька похибокъ, котрѣ тутъ поправляємо; всюды повинно бути: Трондгиемъ замѣсть Трондгиємъ, а замѣсть Syo Söstze повинно бути Syv Söstre.

промову окликомъ въ честь Єго Величества Цѣсаря.

Три комісіѣ Палаты послôвъ у Вѣдни, узнанѣ за сталѣ, а то: податкова, промыслова и для карного кодексу, зачали дня 25 нанову свою роботу.

Розôйшла ся чутка, що университетъ въ Инсбруцѣ мають замкнути, бо студенты тамошнѣ по заказѣ резервовымъ официрамъ належаня до академичныхъ товариствъ, мали рѣшити не ходити на выклады такъ довго, поки не цофнуть того заказу. Тымчасомъ та вѣсть зовсѣмъ безпôдставна.

Dziennik polski доносить въ дописи въ Вѣдня, що въ знанôй подѣѣ въ Делеґаціяхъ зъ Молодочехами Поляки невиннѣ, хочь и нѣхто зъ нихъ не протестувавъ.

Центръ нѣмецкого парляменту выдавъ ажь теперь вôдозву до своихъ выборцѣвъ и оголосивъ политичну проґраму. Вôдозва признає, що Нѣмцѣ потребують кождои хвилѣ способнои армѣѣ до борбы и достаточнои маринарки, однакъ побôчь сего треба ще глядѣти на фінансовѣ и економічнѣ вôдносины державы, поодинокихъ єѣ краѣвъ и народôвъ, на вôдносины, що теперь не находять ся зовсѣмъ у вдоволяючôмъ станѣ. Шануючи постановы конституціѣ, що кождый Нѣмець обовязаный служити пôдъ оружіємъ, заявляє ся центръ за резолюціями Віндгорста и называє новѣ предложеня правительства такими, котрыхъ перенести не можна, бо накладають на народъ нечуванѣ тягары. Що-до дворôчнои службы у войску, то центръ стоить за тымъ и уважає се рѣчею конечною и можливою, лише протестує противъ збôльшеня числа людей зъ огляду на великѣ кошты. За-для того не годить ся центръ нѣ на предложеня правительства нѣ на внесеня Гіного.

Часописи бѣлгородскѣ уважають стрѣчу короля Александра зъ матерію въ Клядовѣ за фактичне скасоване знаного рѣшеня скупштины, котре зборонювало Наталіи пробувати въ Сербіи.

Рада міністрôвъ норвежскихъ приняла на своимъ засѣданю въ Штокгольмѣ внесенє, що правительство норвежске держить ся резолюціѣ сторґінґу зъ 26 червня м. р., котрою вôдложено полагодженє справы консулятôвъ. На се внесенє міністрôвъ стортінґъ зъ 26 мая згодивъ ся, лишаючи королеви узглядненє ихъ бажаня.

Новинки.

Львôвъ дня 27 мая.

— **Пишуть намъ зъ Тернополя:** Ото бевъ великого розголосу и заходôвъ кружокъ приятелѣвъ рускои молодежи будує великаньску Бурсу руску въ Тернополи. Ся величава и простора будôвля уже покрыта цинковымъ дахомъ. Сердечнѣ патріоты спомагають се благороднє предприняте майже княжими дарами! Въ цѣли узбираня гроша на выкôнченє сеи будовы заявили охоту звѣстнѣ перворяднѣ силы якъ: Вп. артистъ А. Мишуґа панна С. Крушельницка въ супроводѣ добôрныхъ силъ спѣвочихъ и музичныхъ дати въ Тернополи концертъ около 1 червня с. р. — (*П. Рєд.* Не залишемо Вп. нашихъ читателѣвъ о подробицяхъ сего величавого вечерка въ слѣдуючихъ числахъ нашои часописи повѣдомити).

— **„Днѣстеръ“** товариство взаимныхъ обезпеченъ у Львовѣ, переносить свои бюра зъ днемъ 1 червня зъ дотеперѣшного льокалю (ул. Театральна ч. 8) на улицю Валову ч. 11 на І. поверсѣ (повысше торговлѣ К. Балабана). Дня 25 мая с. р. переступило вже число поліс выставленыхъ зъ „Днѣстра“ цифру 5.000.

— **Гора Льва** або т. зв. пѣскова була предметомъ нарадъ засѣданя львôвскои рады мѣскои. Хто бувъ у Львовѣ, той знає, що коло горы Высокого Замку єсть та пѣскова гора, звана давнѣйше горою Льва. Гору тую розкопують властителѣ вже вôдъ кôлькохъ лѣтъ и если такъ дальше пôйде, то за якихъ 5 лѣтъ горы не буде. Отже проф. Шараневичь внѣсъ, щобы рада мѣска поручила маґістратови розпочати правнѣ кроки противъ властителѣвъ горы, щобы они заперестали розкопувати гору та щобы мѣсто старало ся гору выкупити на свою власнôсть. Проф. Шараневичь мотивувавъ свое внесенє тымъ, що гора пѣскова має историчне значѣнє въ огляду на єѣ назву „Гора Льва“ и въ огляду на се, що вôдъ давныхъ вже лѣтъ всѣ зображеня мѣста Львова представляють Высокій Замокъ зъ тою горою та що въ старыхъ лѣтописяхъ суть о нѣй згадки.

— **Пôдозрѣный выпадокъ.** Зъ початкомъ сего мѣсяця розôйшла ся чутка, що дня 5 мая лучивъ ся въ селѣ Настасовѣ одинъ выпадокъ смерти середъ познакъ подобаючихъ на холеру азіиску. О тôмъ выпадку такъ пише тамошный священикъ о. Цурковскій: Тому що дальшихъ донесень про розголошену вѣсть не стрѣчаю, тожь для спокою публики хочу здати справу зъ того, що стало ся, або що дѣє ся. Выпадокъ той бувъ справдѣ пôдозрѣный, але якъ показало ся пôзнѣйше, не мавъ нѣчого спôльного зъ прутнями Коха, бо вôдъ того часу по нинѣ найблизша навѣть родина покôйнои (чоловѣкъ и дѣти) зôстають ся здоровѣ. Однакъ выпадокъ той ставъ ся интереснымъ на стôлько, що давъ намъ доказъ, що власти покликанѣ до чуйности въ данôмъ случаю суть на поготовѣ. За зголошенємъ выпадку смерти поспѣшивъ заразъ пôсланець кôнный зъ громады зъ телеґрамою на урядъ почтовый а въ двѣ годины по зателеґрафованю прибувъ уже на мѣсце фізикъ зъ Тернополя ($2^1/_2$ милѣ). Прибувши зарядивъ заразъ карантану и запечатавъ найблизшу кирницю На другій день прибувъ фізикъ уже зъ лѣкаремъ зô Львова, перепровадивъ секцію и тѣло поручивъ вôдпровадити на кладовище въ супроводѣ жандарма, щобы запобѣгти всякому контактови публики — дома казавъ при собѣ попалити всѣ рѣчи, якѣ уважавъ за зараженѣ, и перевести докладно десинфекцію всюда, де узнавъ за потрѣбне. Опôсля запровадивъ строгу карантану на десять днѣвъ. Сторожа пôдъ невстанным надзоромъ жандарма пильнувала, щобы всяка сполука зъ зараженымъ домомъ була перервана, лѣкарь зъ села не уступавъ и черезъ цѣлый часъ люструвавъ домы. Коли до десятьохъ днѣвъ не зайшовъ нѣ одинъ выпадокъ смерти чи слабости, то дня 16 с м. карантану знесено и, славити Бога, доси въ селѣ спокôйно. Выпадокъ сей давъ намъ доказъ, що на случай, колибъ справдѣ гôсть той страшный схотѣвъ загостити, то при ревнôй запобѣгливости можна єго зльокалізувати.

— **Пожары въ лѣсахъ.** Дня 16 мая передъ полуднемъ выбухъ огонь въ лѣсѣ Ф. Моравского коло Грушева, въ повѣтѣ яворôвскôмъ, и на 60 морґахъ спаливъ всяке ломаче на земли та пообпалювавъ кору на деревахъ. Того самого дня въ тôмже повѣтѣ въ Тростянци выбухъ такій самый огонь въ лѣсѣ А. Шимановского. Огонь обнявъ 50 морґôвъ. Шкода въ обохъ выпадкахъ не велика.

— **Нещаснѣ пригоды.** Дня 20 мая с. р. хотѣвъ Францъ Дроздовскій зъ Чижова, въ золочѣвскôмъ повѣтѣ, переѣхати кôньми черезъ потôкъ, звычайно сухій, але тогды по зливѣ повный воды. Вода пôрвала єго и вôнъ утопивъ ся. Мавъ 24 роки. — Станіславъ Вербицкій, господарь зъ передмѣстя въ Мостискахъ вывозивъ дня 20 с. м по полудни шутеръ на дорогу. Высыпавши шутеръ хотѣвъ сѣдати на возъ. Зъ неосторожности зачепивъ своєю ногою о заднѣ ноги коня, той сполошивъ ся, другій кôнь такожь, оба стали бѣчи — и якъ то вже стало ся, не знати, досыть, що тягли Вербицкого якихъ 200 крокôвъ, а коли ихъ здержали, Вербицкій мавъ порозбивану чашку, покалѣчене лице и шию, а до пôвъ

Гіттеренъ: „Я сидѣвъ при кермѣ позаду лодки На небѣ якъ разъ зорѣло, коли я побачивъ надъ водою множество птахôвъ, що страшно скиглили и спадали заєдно въ то саме мѣсце, зъ котрого пôдлѣтали въ гору. А въ долинѣ пôдъ птахами вода чогось страшно перевертала ся та булькотѣла, то ажь розбрыскувала ся и пѣнилась, то знову плыла широкою блискучою смугою. Наша лодка пôдходила чимъ разъ близше до того мѣсця. Я вже бувъ дуже цѣкавый, що то може бути такого, и покермувавъ лодкою на то мѣсце. Мы пôдплыли тихцемъ таки пôдъ самѣ птахи и показало ся, що то були мевы (морскѣ чайки), котрѣ добачили надплываючій рôй оселедцѣвъ и ловили собѣ одну рыбу за другою. Мевы злетѣли въ гору и лѣтали высоко понадъ нами та страшно скиглили, а за хвилю посыпалась нѣбы дощемъ бѣла памятка вôдъ нихъ, вôдъ котрои мы до кôлька мінутъ выглядали цѣлѣ сорокатѣ. Сотки тыхъ птицъ лѣтали понадъ нашими головами, пôдчасъ коли рôй оселедцѣвъ въ водѣ ставъ чимъ разъ густѣйшій и ажь спинявъ ся та пôдносивъ ся по верхъ воды. Нѣколи не забуду сего дивного зъявища! Лишь дуже поволеньки посувала ся наша лодка почерезъ сей рôй и силомôць перла рыбу пôдплывшу пôдъ верхъ назадъ у воду. Кôлька разôвъ мôй товаришь рушивъ весломъ, захопивъ все бôльше оселедцѣвъ якъ воды. Треба було якійсь часъ тяжко наробити ся, закимъ мы перебрали ся черезъ сей великій рôй оселедцѣвъ“.

Найлѣпшѣ бувають тѣ оселедцѣ, що ихъ ловлять на широкôмъ мори; тѣ що ловлять ся коло берегôвъ, бувають вправдѣ товстѣйшѣ, але не такъ смачнѣ. Найменшѣ бувають оселедцѣ зъ Балтійского моря, голендерскѣ и анґлійскѣ суть вже бôльшѣ, а найбôльшѣ и найтовстѣйшії тѣ, що ихъ ловлять вздовжь норвеґского побережа. Норвежцѣ мають до ловленя оселедцѣвъ двоякѣ сѣти — звичайнѣ и такъ званѣ ваты, котрыми замыкають заливы и фіорды, скоро въ нихъ найдуть оселедцѣ. Въ тыхъ заливахъ держать ся оселедцѣ доти, доки ихъ ажь не посолять и не спакують въ бочки. Часомъ пайде до заливу така сила оселедцѣвъ, що єсть зъ чимъ двѣ и три недѣлѣ порати ся. Тогды нидѣе и гине дуже богато оселедцѣвъ, а вода вôдъ нихъ такъ засмердить ся, що оселедцѣ не заходять до неи черезъ три або й чотири роки. Въ Норвеґіи займає ся теперь ловлею оселедцѣвъ около 30.000 людей и 6000 лодей; они розставляють великѣ сѣти, въ котрѣ ловить ся разомъ міліонъ або й пôвтора міліона штукъ.

Нѣмецкѣ сѣти уживанѣ до ловленя оселедцѣвъ бувають 720 очокъ (звыше 17 сяжнѣвъ) довгѣ а 300 до 330 очокъ (9 сяжнѣвъ) широкѣ, а кожде очко лишь такъ широке, що може пересунути ся черезъ него лишь молодый оселедець а старшій застрягне въ нѣмъ жабрами. Сѣмдесять або й бôльше такихъ сѣтей лучить ся разомъ и розтягає ся ихъ неразъ на цѣлу чверть милѣ. Яке то буває жите на мори пôдчасъ ловлѣ оселедцѣвъ, трудно собѣ й представити. Цѣла фльота рыбацкихъ людей збере ся тогды де на однôмъ мѣсци и зъ вôдси запускає цѣлѣ ряды сѣтей, помежи котрѣ ажь трудно перебрати ся лодкою до рыбакôвъ. Чужому навѣть не конче порадно. Рыбаки, народъ веселый и жартобливый витають чужого смѣхомъ и дарунками; обкидають єго оселедцями такъ, що бѣдачиско ажь мусить просити ся, бо готовъ ще затопити ся зъ цѣлою своєю лодкою. Оселедцѣвъ не ловить ся нѣколи въ день лишь въ ночи. На нôчь запускає ся сѣти и сподомъ привязує до нихъ тягары а зъ верха щобы они плавали, мѣхурѣ та заднеѣ порожнѣ бочки. За одну нôчь зловить ся въ одну сѣть 70 до 80 тысячѣвъ штукъ. По пôвночи межи 1 а 3 годиною зачинають рыбаки тягнути сѣти зъ воды на кораблѣ або лоди и вытрясають зъ нихъ рыбу до приладженыхъ до того жолобôвъ. Около 6 годины рано розпочинає ся найважнѣйша робота: чищенє, соленє, сортованє та пакованє оселедцѣвъ.

Де близько до побережа, то оселедцѣ везуть туды и тамъ ажь роблять зъ ними ладъ; дежь далеко, то ся робота вôдбуває ся на кораблѣхъ. Окремѣ до того робôтники, званѣ „какерами“ беруть одного оселедця за другимъ, розрѣзують єго живцемъ, выймають зъ него печѣнку и жовчь та уважають добре на то, щобы вся кровь зъ него збѣгла; тогды солять єго и кидають до бочки посыпуючи ще солею. При сѣй роботѣ вôдбуває ся рôвночасно и сортованє: „икрицѣ“ (самицѣ) пакують ся окремо а „молочники“ (самцѣ) окремо; такъ само пакують ся окремо великѣ и малѣ оселедцѣ. Коли оселедцѣвъ зловило ся такъ богато, що за оденъ день не можна имъ дати рады, то тѣ, що лишають ся черезъ нôчь, чистять ся на другій день, але пакують ся вже окремо и называють ся „нôчняками“ або таки зовсѣмъ не чистять ся, лишь солять ся въ четверо або пятеро такъ сильно, якъ тамтѣ, складають ся на купу а вôдтакъ вудять ся въ дымѣ зъ дубовыхъ трѣсокъ и приходять вôдтакъ въ торговлю пôдъ назвою „вудженыхъ оселедцѣвъ“, званыхъ такожь зъ нѣмецка „біклінґами“. Зчищенѣ и по-

години померъ мимо лѣкарскои помочи. — Въ рѣцѣ Бережници въ Ганôвцяхъ жидачѣвского повѣта, найдено утоплену дитину дѣвчинку. — У Гринька Рудого въ Колодѣєвѣ, въ пов. станіславôвскôмъ, ставили хату. Майстры були такû славнû, що хата ще не готова завалила ся и убила робôтника Олексу Косяка. — Въ Маневѣ, лѣского повѣта, утопивъ ся сынокъ Миколы Лаворищака. — Въ Зубовѣ, въ теребовельскôмъ повѣтѣ, пôшла Яґа Литвинъ мити начинє до Серета; при березѣ всунула ся въ воду, а що не мала силы выратувати ся, потонула и свояки найшли вже єѣ неживою. — Въ Угриновѣ, сокальского повѣта, утопивъ ся зарôбникъ Александеръ Панасевичь, заѣхавши зъ кôньми на глубоке мѣсце. — Ксеня Чура, жѣнка Илька Чуры зъ Соколи, въ мостискôмъ повѣтѣ, сильно напрацювалась въ поли дня 23 с. м. и поклала ся спати зъ маленькою дитиною при грудяхъ. Збудивши ся дивить ся, а дитина нежива.

— **Огнѣ.** На фôльварку Г а н ô в ц ѣ згорѣли будынки и знаряды господарскû вартости 5000 зр. Посесоръ Генрикъ Шмідъ має шкоды на 2.000 зр., а не бувъ обезпеченый. — Въ Д у б р о в ѣ коло Стôльска въ жидачѣвскôмъ повѣтѣ, згорѣло 16 будынкôвъ мешкальныхъ, 134 господарскихъ и 6 оборогôвъ. Шкода выносить близько 7000 зр. — У В о л и ц и г н ѣ з д и ч ѣ в с к ô й вôдъ грому згорѣла стодола господаря Павла Трембецкого. Саме въ той часъ бавили ся дѣти єго и сусѣда въ стодолѣ, але Трембецкій въ пору вытягнувъ ихъ. — У С м у х о в ѣ, въ жидачѣвскôмъ повѣтѣ, погорѣвъ Сидôръ Юровичь. Має шкоду на 180 зр. — Въ Б а с ѣ в ц ѣ коло Наварії погорѣло пять селянъ. Шкода выносить 3.650 зр. Огонь розложивъ 3-лѣтный сынокъ С. Карчиньского. Въ часѣ, коли батько спавъ на подѣ, той сынокъ пôдпаливъ сѣрниками стрѣху пивницѣ. — Въ Д о л и н ѣ погорѣвъ Ицко Туртельтавбъ. Шкода выносить 2000 зр., була обезпечена на 1.200 зр. — Въ Б о р щ о в и ч а х ъ коло Львова згорѣло зъ неосторожности 5 загородъ селяньскихъ, вартости въ 1300 зр. — Въ Р о л е в ѣ, въ дрогобицкôмъ выбухъ огонь у рôльника Мандибура, а що бувъ вѣтеръ, то огонь розширивъ ся и такъ згорѣло 120 будынкôвъ, т. є 46 загородъ. Шкода була обезпечена лише въ дуже малôй части, а выносить близько 30.000 зр. А огонь взявъ ся зъ того, що 7 лѣтный сынъ Мандибура бавивъ ся сѣрниками и пôдпалювавъ солому, що лежала передъ домомъ батька. — Мы оттакъ подаємо все спись рôжныхъ огнѣвъ, тай не знаємо, чи є зъ того яка наука для нашихъ селянъ. И необезпеченый оденъ зъ другимъ, и дѣтей не пильнує и самъ не дбає, а якъ погорить, то иде за прошенымъ хлѣбомъ. Якъ можна сѣрники такъ класти, щобы ихъ дитина найшла?!

— **Выкрыте убійство.** Въ ч. 103 „Народнои Часописи“ въ дописи зъ Зарѣча донесли мы, що при рѣцѣ Вишенцѣ найдено тѣло незнанои дѣвчины, присыпане землею. Псы выгребали трупа и помогли выкрыти виновника. Рôжнû чутки ходили про ту дѣвчину. Сперши думали, що се не селянка, потôмъ казали, що то жидôвка, бо мала волосє обтяте. Лѣкарѣ сказали, що той трупъ уже вôдъ осени лежавъ въ земли. Цѣлу нôчь пильнувала жандармерія трупа на мѣсци, а другû глядали за выхрестками, котрыхъ було кôлька въ тыхъ околицяхъ, бо думали собѣ, що се певно якусь выхрещену жидôвку хтось убивъ. Ажь ось припадково выкрыто виновника. Въ дворѣ въ Тулиголовахъ служивъ за парôбка Иванъ Степанюкъ, тихій, спокôйный чоловѣкъ. Зъ того, що заслуживъ собѣ, удержувавъ и глухонѣму доньку, котру старавъ ся помѣстити въ закладѣ глухонѣмыхъ у Львовѣ. Вкôнци казавъ, що лишивъ єѣ у своєѣ другои доньки у Львовѣ. Одна дѣвчина, такожь дворска слуга, побачивши трупа, казала, що то певно та глухонѣма донька Степанюка, бо спôзнала на нѣй спôдницю. Дали знати о тôмъ жандармеріи, въ Судовôй Вишни и Твѣржи. Степанюка увязнено и вôнъ призназъ ся, що тому кôлька тыжнѣвъ провадивъ доньку черезъ рѣку, завязавъ ѣй хусткою голову и задушивъ, а потôмъ не загребувавъ єѣ зовсѣмъ, лише поклавъ пôдъ берѣгъ, урвавъ берѣгъ и зсунувъ землю на неи. Отже здогады на пôдставѣ нѣжныхъ рукъ, нôгтѣвъ и т. п. були неоправданû.

— **Въ рѣцѣ Сянѣ** въ Перемышли найдено сими днями трупа Хаскля Альтберґа, котрый вывозивъ дѣвчатъ до домôвъ розпусты въ Царгородѣ. На головѣ єго найдено кôлька ранъ; мабуть убивъ єго хтось и вôдтакъ кинувъ у воду.

— **Навкучилось злодѣеви красти** — и захотѣвъ спокôйно жити Мошко Мелєръ. Послѣдный разъ выбравъ ся красти на Знесѣнє и ту пôдробленымъ ключемъ добивавъ ся до дверей одного дому. Але въ тôмъ перешкодивъ єму поліціянъ и увязнивъ єго. Привѣвъ Мошка до суду и ту вôнъ першій разъ въ житю признавъ ся щиро до крадежи, — а зъ судомъ мавъ вôнъ до дѣла неразъ. Та ще зробивъ судови ту выгоду, що выкрывъ всѣхъ своихъ спôльникôвъ, котрû єму вже 10 лѣтъ помагали въ єго ремеслѣ. Головнымъ спôльникомъ Мелєра бувъ злодѣй Вільгельмъ Сивакъ, а до шайки належали Шмуль Фрізеръ, Йонасъ Мільвельдъ и Йосель Ратъ. Тû злодѣѣ продавали крадени рѣчи девяти жидамъ, у котрыхъ поліція найшла богато всякихъ рѣчей ще невôдпроданыхъ. Цѣкаво знати, що Мелєра спонукало до такои сповѣди. Вôдсидѣвши послѣдну кару Мелєръ пôшовъ до своихъ спôльникôвъ, котрымъ давъ свои грошѣ на переховокъ, и жадавъ ихъ звороту, бо єму вже навкучилось красти та все зъ поліцією за чуба водити ся; вôнъ хоче спокôйно жити. Тымчасомъ спôльники и знати єго не хотѣли, а замѣсть грошей дулю єму наставили. Радъ-нерадъ мусѣвъ Мелєръ дальше красти — а коли схопили, то пôмстивъ ся на своихъ товаришахъ такъ, що тû певно будуть мати скоро „спокôйного“ часу думати о тôмъ.

— **Вѣсть про дефравдацію на почтѣ,** подану, нами за Przegląd-омъ, простує теперь та часопись на пôдставѣ информаціѣ зъ компетентнои стороны. То мало дѣятись на львôвскôй почтѣ. Оденъ урядникъ справдѣ выпорожнивъ оденъ листъ, але коли єго выкрыли, вôнъ признавъ ся, звернувъ грошѣ и зрѣкъ ся своєѣ посады. Инпшихъ мальверзацій на львôвскôй почтѣ не було и нема.

— **Зъ царства „небесного“.** Въ Хинѣ въ мѣстѣ Каміль згорѣвъ театръ, урядженый такъ якъ наметы. Два тысячѣ особъ задусило ся вôдъ дыму и натовпу. Пôдчасъ огню впала до мѣста шайка опришкôвъ, зрабувала мѣсто и забрала такожь 40 женщинъ.

Господарство, промыслъ и торговля

— **Станъ воздуха** за минувшû добы числячи вôдъ 12 год. въ полуд. дня 26 мая до 12 год. въ полудне дня 27 с. м.: середна теплота була + 13·2° Ц., найвысша + 21·0° Ц. вчера по полудни), найнизша + 8·5° Ц. въ ночи. Барометеръ опадає (760). Вѣтеръ буде пôвнôчно-захôдный, мѣрный, теплота буде около + 14·0° Ц., небо переважно захмарене, хвилевый малый дощь.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 26 с. м.: пшениця 8·75 до 9·—; жито 6·57 до 7·—; ячмѣнь 5·50 до 6·—; овесъ 6·25 до 6·50; рѣпакъ 13·— до 13·25; горохъ 6·50 до 9·—; вика 5·— до 5·50; насѣнє льняне 11·75 до 12·—; бôбъ 950 до 9·75, бобикъ 5·— до 5·50; гречка —·— до —·—; конюшина червона 65·— до 72·—; бѣла 75·— до 90·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 24·— до 26·—; анижь 37·— до 40·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хмѣль —·— до —·—; спірітусъ готовый 14·50 до 15·50.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 27 мая. Въ конґресѣ фільольоґôвъ бере участь звышь тысячь професорôвъ и ученыхъ зô всѣхъ сторôнъ Передлитавіѣ, Угорщины, Нѣмеччины, зъ Румуніѣ и Болгаріѣ. Въ цѣсарскôмъ замку вôдбуло ся вчера принятє членôвъ зъѣзду. Зôбрало ся звышь 1000 особъ. Є. В. Цѣсарь зъ осьми Архикнязями, цѣлымъ Дворомъ и міністрами досыть довго бувъ въ товариствѣ педаґоґôвъ и казавъ собѣ богато зъ участникôвъ представити. Зъ Полякôвъ були мѣжь иншими пп.: Бобжиньскій, Левицкій, Моравскій, Ґерстманъ и Цвѣклѣньскій.

Прага 27 мая. Старочехи невдоволенû такожь зô знанои подѣѣ въ Делеґаціяхъ (ґл. вступну статю). Масарикъ задумує зложити мандатъ до Рады державнои.

Брукселя 27 мая. Потверджає ся вѣсть о смерти Емина паши. Емина разомъ зô 150 товаришами схопили Арабы и всѣхъ помордували.

Стамбулъ 27 мая. Сферы компетентнû заперечують донесеню декотрыхъ часописей, що правительство турецке рѣшило брати жидôвъ до войска.

соленû та запакованû заразъ суть найлѣпшû, найсмачнѣйшû и держать ся найдовше. Коли вже всѣ оселедцѣ спакованû въ бочкахъ, привозять ихъ на побереже до складôвъ. Тутъ отвирають ще разъ кожду бочку, пересортовують ще разъ та доповняють, бо оселедцѣ за той часъ зморщились, стали трохи меншû и бочка була бы неповна. Въ однôй бочцѣ мѣстить ся до 700 штукъ бôльшихъ або около 900 штукъ меншихъ оселедцѣвъ. Такъ приладженû оселедцѣ посылають дальше.

По сѣй малôй перервѣ вернѣмъ назадъ до нашои подорожи. Заразъ напротивъ острова „Семи сестеръ“ єсть маленькій островець Диннасо. Тутъ вôдбуває ся разъ въ рôкъ въ липни великій ярмарокъ, на котрый сходять ся люде зô всѣхъ сусѣднихъ островôвъ. Тогды въ сѣй закутинѣ таке житє, що чоловѣкови ажь дивно стає, зъ вôдки тутъ, лишь кôлька миль вôдъ пôвнôчного круга бѣгунового, може набрати ся тôлько людей. Але бо й погода въ сихъ сторонахъ сприяє! Коли мы о 2 год. рано, вже въ бѣлый день, переплывали пôвнôчный кругъ бѣгуновый и повыходили зъ каюты на палубу, то було мѣжь нами богато такихъ, що выйшли не накинувши навѣть на себе верхнои одежины — такъ було тутъ тепло!

Доси держались мы заєдно нордляндского побережа; теперь же вôдъ фйорду Сальтенъ пустивъ ся вже нашъ корабель на широке море, щобы завезти насъ помѣжь Льофоты и показати ихъ красу. Дорога сюды довша, але прогульковû кораблѣ не поминають нѣколи сихъ островôвъ, коли ѣдуть на далеку пôвнôчь; ажь коли вертають назадъ, выбирають коротшу дорогу. Льофоты то найбôльше скалистû, найбôльше полупанû и найдикшû островы въ сихъ сторонахъ. Горы на нихъ здають ся такъ высокû, якъ Альпы, але то лишь длятого, що стѣны ихъ спадають стрôмко до моря и що въ цѣлôй Норвеґіи взагалѣ вже на 2000 стôпъ въ гору покрывають ся горы снѣгами и творять ся ожеледцѣ, котрû поволи спускають ся ажь до моря. Корабель нашь заплывъ помежи островы захôдный и всхôдный Ваґи, вôдтакъ поплывъ великимъ каблукомъ доокола сего послѣдного на полудне коло острова Ґінди а зъ вôдси на всхôдъ до Лидінґенъ. Отъ тутъ то мали мы побачити тû славнû на весь свѣтъ зъ рыболовлѣ пôвнôчнû воды. Заразъ при самôмъ въѣздѣ до Льофотôвъ видко було на генінґсверскихъ скалахъ безконечный рядъ жердокъ, на котрыхъ въ мартѣ висѣли міліоны и міліоны рыбъ, що сушили ся на нихъ на вѣтрѣ. Коли мы сюды переѣзджали, були жердки вже порожнû, бо рыбу вже давно були запакували, розôслали, записали въ рахунковû книги а по части може вже и зъѣли. Лишь по тôмъ безчисленнôмъ множествѣ жердокъ можна було догадувати ся, якого то богатства добувають тутъ собѣ люде зъ моря. Кôлько тутъ ловлять рыбы, годѣ знати. Зъ урядовыхъ справозданъ знати лишь, що на цѣлôмъ норвеґскôмъ побережи приносить рыболовля рôчно бôльше якъ 23 міліоны коронъ (звышь 15 міл. зр.) чистого зыску а зъ того майже половина припадає на самû Льофоты.

(Дальше буде.)

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій.

Ґ. Найдлінґеръ

Зінґера оригінальни машины до шитя суть взôрцеві що-до конструкціѣ, нейлекші до роботы, шиють дуже гарно, зъ набôльшою точностію всяку матерію и всякою ниткою; заосмотрені суть найдоскональшими прирядами, а неперевысшимі суть що-до тривкости и своєѣ здатности; тому то найрадше и найбôльше уживають тыхъ машинъ

до ужитку домашного и промыслового.

Найновѣйшій вынахôдъ Зінґера и Сп. то высокораменна т. зв.

Вібратінґъ Шутлє машина до шитя

показалась, такъ якъ и всѣ дотеперѣшні выробы тои фабрыки, дуже практычною. Она вызначаєсь такъ само легкостію въ орудуваню нею и гарнымъ выглядомъ. Оригінальна Зінґерова машина до шитя то найцѣннѣйшій прирядъ въ домашнôмъ господарствѣ.

Львôвъ ринокъ 9. 16

Філія: Черновцѣ улиця Паньска 18.

Въ сали Товариства „Frohsinn"

готель Жоржа 65

Въ недѣлю дня 28 мая IX, въ понедѣлокъ дня 29 мая X, а вô второкъ дня 30 мая 1893 XI представленє

Seance Starling Phenomena

звѣстный вô всѣхъ частяхъ свѣта

Престідіґаторъ и илюзіоністъ

Chevalier Thorn

въ поля невôдгаданыхъ тайнъ.

Вечеръ въ краинѣ илюзій

найбôльшій тріюмфъ илюзіѣ по першій разъ у Львовѣ

„Aerolitha"

або тайна воздушнои вандрôвницѣ

Що дня вечеромъ представленє

Початокъ о год. 8 вечеромъ.

Білєты можна дôстати въ товариствѣ „Frohsinn"

Близшй подробицѣ въ афішахъ.

Шукаю аренды

20 до 100 морґôвъ зъ вôдповѣдными будынками господарскими близько мѣста або стаціѣ зелѣзницѣ. Зголошувати ся до п. Малковского у Львовѣ при ул. Лычакôвскій ч. 24. 67

Косы зъ маркою сѣчкарня

зъ англійскои срѣбнои стали

посылає громадамъ и поодинокимъ господарямъ въ довôльнôй довготѣ **пôдъ ґваранцією** за кожду штуку. Єсли коса не буде такъ добре косити, якъ я обѣцюю, то перемѣнюю косу 5—6, разôвъ.

Одинокій складъ фабричный для Австро-Угорщины

Л. І. ПАТРАХЪ въ СТРЫЮ

въ Галичинѣ

Тоти косы суть свѣтовои славы задля своея легкости, подвôйного гарту, легкого замаху и вытрималости въ кошеню. Ковальце выдержує кôлька днѣвъ. За одноразовымъ наостреню можь косити 120 до 150 кроковъ, навѣть найтвердшу гôрску траву.

Довг.:	62	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115	120 цтм.
Цѣна:	1·00	1·05	1·10	1·20	1·30	1·40	1·50	1·60	1·70	1·80	1.90	2·00	2·20 вр. ав

Марморовый камѣнь до остреня косы.

Довгота стм.	18	21	22	25	въ конци звычайні брусики мармор
Цѣна за штуку кр.	30	35	38	40	16 кр.

Посылка найблизшою почтою лише за готôвку або послѣплатою.

Осторога передъ фалшôвниками. Правдиві Патраха косы суть лише тоти, котрі мають марку охоронну сѣчкарня (докладну пôсля повысшого взôрця) якъ також выбиту фірму L. J. Patrach.

Вôдбирати можь лишь впростъ вôдъ **Л. І. Патраха ча Стрыю** (Галичина).

Вôдъ 10 кождa одинацята даромъ и одинъ камѣнь. 1

Бюро оголошень и дневниковъ

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всѣхъ дневникôвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує и спродає

всякй ефекты и монеты

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшôмъ, не числячи жадпои провізіи.

Яко добру и певну льокацію поручає:

$4\frac{1}{2}\%$ листы гіпотечні.
5% листы гіпотечні преміовані.
5% листы гіпотечні безъ преміи.
$4\frac{1}{2}\%$ листы Тов. кредитового земс.
$4\frac{1}{2}\%$ листы Банку краевого.
$4\frac{1}{2}\%$ пожичку краеву галицку.

4% пожичку пропінацийну галицку.
5% „ „ буковиньску.
$4\frac{1}{2}\%$ пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
$4\frac{1}{2}\%$ пожичку пропінацийну угорску.

4% угорскй Облигаціи индемнизацийнй,

котрі то паперы контора вымѣны Банку гіпотечного всегда купує и продає по цѣнахъ наикористнѣйшихъ.

Увага: Конторъ вымѣны Банку гіпотечного приймає вôдъ Вп. купуючихъ всякй вылосовани, а вже платнй мѣсцевй паперы цѣннй, якъ также купоны за готôвку, безъ всѣлякои провізіи, а противно замѣсцевй лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляє новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ, за зворотомъ коштôвъ, котрі самъ поносить. 60

ЛЕОПОЛЬДЪ ЛЕТИНЬСКИЙ, ЛЬВОВЪ

2. Коперніка 2.

ВСЯКУ ДЕСІНФЕКЦІЮ

en gros и en detail

Квасъ карболевый кристаличный и сирый

Вапно карболеве

Гисотъ-сѣрнистый вітріоль

поручає дуже дешево

Леопольдъ Летиньскій у Львовѣ

2. Коперніка 2. 54

ц. к. управ. фабрика машинъ и знарядôвъ рôльничихъ

Львôвъ, улиця Городецка ч. 22

поручає на надходячій сезонъ свôй богатый складъ машинъ и знарядôвъ рôльничихъ, знаныхъ зô знаменитои конструкціи и дуже солідного выконаня.

Реперація выконують ся якъ найлѣпше и найдешевше въ роботни, заосмотренôй въ машины помôчничі найновѣйшого системy гнаній парою. 19

Илюстрованй цѣнники и катальоґи даромъ и оплатно.

СТАРУ

житнѣвку, старку, ратафію, розолісы, лікеры, румы и т. п.

поручає

ц. к. упр. Рафінерія спірітусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту

ЮЛІЯ МІКОЛЯША

у Львовѣ.

Складъ для мѣста Львова

ул. Коперніка ч. 9. 23

Не жартъ

анѣ обмана, але чиста свята правда

Лишь 3 злр. 50 кр.

Кишонковый годинникъ-Remontoir

зъ ґваранцією, дуже добрый и докладно идучій, зъ вскавôвкою на секунды, въ найлѣпшôй красно оздобнôй нікльовой конертѣ, котрый заступає всякій иншій срѣбный и золотый годинникъ. Кождый, хто замовляє такій годинникъ, одержує зъ годинникомъ

слѣдуючй предметы даромъ

1 прегарный ланцушокъ до годинника, 1 чудна привѣска, 1 перстень зъ камѣнями, 1 пару красныхъ кульчикôвъ, 1 красный сцизорчокъ зъ выклювачемъ. — **Нѣхто нехай не сумнѣває ся**, бо повтаряю, що то не є жартъ або обмана, але чиста свята правда, и звертаю кождому грошѣ, кого-бы тй годинники невдоволили. Кождый проте нехай поспѣшає, якъ довго малый засôбъ выстарчить, и замовляє тотй знаменитй годинники. Посылка вôдбуває ся за послѣплатою черезъ

Apfel's Taschen-Uhren-Versendung,

Wien, Stadt, Wolfengasse 1/N. 66

Зъ друкарнѣ В. Ловиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.